

NY TILSKUDSORDNING FOR MINIVÅDOMRÅDER GØR DET NEMMERE AT KOMME I GANG

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

En stor del af de udfordringer, som landmænd og oplandskonsulenter oplevede i 2018-ordningen, ser nu ud til at blive fjernet. Fremover udbetales et forskud på 50 % af tilskudsbeløbet, og der indføres standardpriser for etablering af et minivådområde.

- Hvilke krav er der til minivådområdets placering?
- Hvor stort skal minivådområdet være?
- Hvor meget får jeg i tilskud?
- Hvad koster det at lave et minivådområde?
- Hvem kan lave minivådområdet for mig?
- Får jeg selv kvælstofeffekten af et minivådområde?
- Hvor lang tid går der før tilskuddet udbetales?
- Hvor lang tid har jeg til at udnytte tilsagnet?
- Hvor meget vedligeholdelse er der ved et minivådområde?
- Bliver et minivådområde til §3?
- Kan jeg nedlægge minivådområdet igen?
- Hvordan er det med skat og moms?
- Hvad er en filtermatrice?
- Hvor stor er effekten af et minivådområde?
- Hvordan kommer jeg i gang?

I februar/marts måned 2019 åbner tilskudsordningen til minivådområder igen. Bekendtgørelsen for den nye ordning forventes at blive kundgjort i december måned. Allerede nu har vi kendskab til, at ordningen har fået en væsentlig overhaling ud fra erfaringer fra oplandskonsulenterne og

de landmænd, der søgte i 2018. En del barrierer er ryddet af vejen, og ordningen er ændret, så der er en række klare incitamenter til at søge tilskud.

I det følgende er der svaret på en række spørgsmål du som potentiel ansøger eller konsulent kunne have til ordningen. Besvarelsenerne er foretaget med forbehold for sidste-øjebliks-ændringer af bekendtgørelsen.

HVILKE KRAV ER DER TIL MINIVÅDOMRÅDETS PLACERING?

For at kunne få tilskud til minivådområdet er der en række krav til minivådområdets placering.

- Da de er en del af den målrettede indsats, skal oplandet afvande til et kystområde, hvor der er et indsatsbehov med hensyn til kvælstof.
- Der er også et krav om, at effekten skal have en vist størrelse ude i det vandområde, man gerne vil beskytte.
- Desuden ønsker man ikke at etablere minivådområder, hvor der er potentiale for at lave store, naturlige ådals-vådområder. De har typisk en større kvælstofeffekt og er tinglyst til et være et permanent tiltag.

På udpegningskortet (<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=lbst>) kan du se det samlede resultat af de forskellige kriterier.

Kravene til placering er ikke ændret væsentlig i forhold til ansøgningsrunden i 2018.

Oplandskonsulenten har dog haft mulighed for at indberette ændringsforslag af tilskudskortet, hvor der reelt ikke vil kunne gennemføres et vådområdeprojekt.

For at kunne udnytte dit tilsagn efterfølgende, skal det også være muligt at opnå de nødvendige tilladelser fra kommunen. Derfor skal du også være opmærksom på, hvordan minivådområdet er placeret i forhold til beskyttet natur og områder med forbud mod terrænændringer. Det drejer sig om beskyttelseszoner ved strand, fortidsminder, søer og åer.

Nogen arealer er ikke registreret som beskyttet natur, men vil godt kunne være det alligevel. Det er sammensætningen af de arter, der vokser på stedet, der afgør det. Hvis arealet har været udenfor omdrift i mere end ca. 5 år, vil der være en sandsynlighed for, at der har indfundet sig beskyttet natur.

HVOR STORT SKAL MINIVÅDOMRÅDET VÆRE?

Du skal have et drænsystem, der afvander mindst 20 hektar for at kunne få tilskud til at etablere et minivådområde. Hvis du vil sætte en pumpe på minivådområdet, skal oplandet være på mindst 50 hektar.

Selve minivådområdet skal være på imellem 1 og 1,5 % af oplandet. Så 1 hektar minivådområde vil kunne rense drænvandet fra 100 hektar.

[Til top](#)

HVOR MEGET FÅR JEG I TILSKUD?

Fra 2019 beregnes dit tilskud ud fra standardomkostninger, som fastsættes på baggrund af minivådområdets størrelse og antallet af tilvalg. Du får eksempelvis større tilskud, hvis du har brug for en pumpe, konsulentudgifter, arkæologiske forundersøgelser eller får et gebyr for den kommunale sagsbehandling. Hvis du etablerer et minivådområde på 1 hektar uden pumpe kan du få et tilskud på i alt ca. 600.000 kr.

Standardomkostningerne er beregnet ud fra de tilbud, oplandskonsulenterne fik fra entreprenørerne på etablering af minivådområder i 2018.

Hvis du kan lave dit minivådområde billigere end det tilskud du får, vil du kunne opnå et overskud på projektet.

HVAD KOSTER DET AT LAVE ET MINIVÅDOMRÅDE?

Det vil variere rigtig meget og afhænger primært af mængden af jord, der skal flyttes og hvor langt overskudsjorden skal flyttes. Hvis drænene ligger dybt, skal der flyttes meget jord for at opnå frit drænløb ned i de en meter dybe bassiner.

Herudover vil det lokale prisniveau og entreprenørens erfaring med tilsvarende opgaver kunne påvirke prisen.

I samarbejde med oplandskonsulenten kan du vurdere, om dit projekt ligger i den billige ende, eller om der vil kunne laves optimeringer ved at omlægge hoveddrænet, anvende en pumpe eller om overskudsjord kan håndteres billigere.

Hvis du selv laver en del af arbejdet, vil det også kunne reducere dine omkostninger til projektet.

HVEM KAN LAVE MINIVÅDOMRÅDET FOR MIG?

Når tilskuddet i 2019 fastsættes ud fra standardomkostninger, er der ikke krav om, hvem der skal udføre arbejdet. Der er derfor heller ikke krav om, at du skal have flere tilbud på de nødvendige opgaver. Du kan vælge at sende opgaven i udbud med flere tilbudsgivere eller du kan få en pris fra din lokale entreprenør. Det er op til dig at vurdere, hvordan du får den bedste pris, og hvem du har mest tillid til.

Du må også udføre dele af arbejdet eller hele arbejdet selv. Uanset hvordan du ønsker at udføre opgaven, vil oplandskonsulenten kunne hjælpe dig med at lave en projektbeskrivelse til dig selv eller til en entreprenør.

FÅR JEG SELV KVÆLSTOFEFFEKTEN AF ET

MINIVÅDOMRÅDE?

Nej, det gør du ikke. Kvælstofeffekten går ikke til din ejendom, men regnes ind i det vandopland, din ejendom ligger i. Til gengæld er det staten, der betaler udgifterne for minivådområder. Etablering af minivådområder er en del af landbrugspakken og en forudsætning for at fastholde de normaliserede kvælstof-kvoter. Når du har fået tilskud til dit minivådområde, har du pligt til at opretholde projektet i 10 år.

Vi ved ikke, om du selv vil kunne have direkte gavn af kvælstofeffekten efter de 10 år eller om der fx kommer en ny tilskudsordning til at fastholde effekten.

[Til top](#)

HVOR LANG TID GÅR DER FØR TILSKUDET UDBETALES?

Som noget nyt kan du fra 2019 få forskudsudbetaling på 50 % af tilskudsbeløbet, når de nødvendige tilladelser fra kommunen er på plads.

Vi har endnu ingen erfaringer med, hvor lang tid det tager at få godkendt projektet og at få tilskuddet udbetalt. Men når der fra 2019 fastsættes standardomkostninger, minimeres sagsbehandlingen, og risikoen for fejl. En af de væsentligste årsager til langsommelig udbetaling af tilskud skyldes uoverensstemmelse imellem tilbud, tilsagn og fakturaer. Med standardomkostninger kontrollerer styrelsen, at selve minivådområdet lever op til kravene i stedet for at kontrollere bilag.

HVOR LANG TID HAR JEG TIL AT UDNYTTE TILSAGNET?

Som udgangspunkt har du to år til at udnytte dit tilsagn.

HVOR MEGET VEDLIGEHOLDELSE ER DET VED ET MINIVÅDOMRÅDE?

I forhold til vandløbsloven skal du sikre, at sedimentationsbassinet oprenses efter behov og at minivådområdet ikke vokser til, så vandets gennemstrømning begrænses.

Det er erfaringen fra eksisterende minivådområder, at sedimentationsbassinet kan trænge til en oprensning efter ca. 5 år. Det skal derfor dimensioneres, så du kan komme til med en rendegraver.

Hvis de dybe bassiner anlægges med en dybde på mindst 1 meter vil tagrør kun brede sig langs kanterne og på de lavvandede vegetationszoner. Du må forvente, at piletræer med tiden vil kunne indfinde sig langs kanterne af minivådområdet.

Når du søger tilskud til at etablere et minivådområde, kan du samtidig få tilskud til pleje af

minivådområdet og en kompensation for det areal, du stiller til rådighed for projektet. For omdriftsarealer er tilskuddet på 47.000 kr. pr ha. Tilskuddet ydes som deminimis støtte, så har du fx søgt tilskud til kompenserede efterafgrøder, kan du ramme det samlede støtteloft.

BLIVER ET MINIVÅDOMRÅDE TIL §3?

Nej, det gør det ikke. Med en lovændring er det fastlagt, at et minivådområde ikke omfattes af en naturbeskyttelse så længe det er i drift. Og det gælder uanset, hvordan naturen rent faktisk har udviklet sig.

Der vil stadig være forbud imod at slå dyr ihjel, der er beskyttet af international lovgivning. Så hvis der fx har indfundet sig padder i minivådområdet, kan det være, at man skal udføre arbejdet udenfor yngleperioden.

KAN JEG NEDLÆGGE MINIVÅDOMRÅDET IGEN?

Ja, efter den 10-årige opretholdelsesperiode, vil du godt kunne nedlægge minivådområdet, hvis du skulle have ønsker om gøre det.

HVORDAN ER DET MED SKAT OG MOMS?

Det er afklaret, at minivådområder i skattemæssig sammenhæng betragtes som en del af den normale landbrugsdrift og dermed er fradragsberettiget.

[Til top](#)

HVAD ER EN FILTERMATRICE?

I 2019 vil du kunne søge tilskud til såkaldte konstruerede minivådområder med filtermatricer, hvor der er afsat 20 mio. kr. til en pilotordning.

Et minivådområde med filtermatrice er et bassin på en meters dybde, der er fyldt med pileflis, evt. suppleret med muslingeskaller eller lecanødder omkring indløb og udløb.

Arealet af selve matricen skal være på imellem 0,2 og 0,25 % af drænoplandet. Hvis oplandet er domineret af sandjord, er der desuden krav om at etablere et bufferbassin med en tilsvarende volumen.

Et minivådområde med filtermatrice er dermed mere arealeffektivt end et åbent minivådområde. Det har også en større effekt, da det fjerner 50 % af det kvælstof, der er i drænvandet. Et minivådområde fjerner ca. 25 procent.

Der er endnu ikke fastsat standardomkostninger, så du vil skulle have to sammenlignelige tilbud på hver af de nødvendige ydelser.

For minivådområde med filtermatricer vil vedligeholdelsen være større, da pileflisen med tiden vil nedbrydes. Erfaringer viser, at der kan være behov for at tilføre imellem 20 og 50 cm flis efter ca. 5 år. Vi forventer, at der etableres en national tilskudsordning til at dække omkostninger til dette, og at rammerne for ordningen er på plads, inden du alligevel har tilsagn og tilladelser på plads. Du vil altså kende rammerne for vedligeholdelsen, inden du skal tage endeligt stilling til, om du vil igangsætte projektet.

HVOR STOR ER EFFEKTEN AF ET MINIVÅDOMRÅDE?

Der er foretaget rigtig mange målinger af et ret stort antal minivådområder, og man har derfor sikkert kendskab til effekten. Hvis et minivådområde etableres korrekt og er rigtigt dimensioneret i forhold til oplandets størrelse, vil det have en kvælstofeffekt på 25 %. Effekten opgjort ved kysten afhænger af den naturlige omsætning af kvælstof, der ville have været undervejs igennem vandløb og søer. For at kunne få tilskud til sit projekt, vil der skulle være en effekt på mindst 300 kg N per hektar ved kysten. I de områder, hvor der er den allerstørste effekt, vil en hektar minivådområde kunne reducere tilførslen ved kysten med ca. 1.100 kg N.

Evnen til at tilbageholde fosfor er på 50 %.

HVORDAN KOMMER JEG I GANG?

Du finder en oplandskonsulent på www.oplandskonsulenterne.dk. Oplandskonsulenten yder gratis rådgivning og kan hjælpe med at finde den bedste placering i terræn, udforme minivådområde bedst muligt, søge tilskud og få de nødvendige tilladelser på plads.

Hvad er de 5 bedste grunde til, at jeg skal etablere et minivådområde?

1. Minivådområder er varige miljøvirkemidler i kanten af dyrkningsfladen
2. Et minivådområde er dit bidrag til at sikre, at gødningsnormerne bevares
3. Tilskuddet vil i de fleste tilfælde dække dine omkostninger
4. Minivådområder skaber liv og variation i landskabet
5. Oplandskonsulenten hjælper dig gratis fra start til slut

[Til top](#)